

Z právní praxe.

Přehled judikatury nejvyššího soudu.

A. Ve věcech civilních.

I. Občanské právo.

Keď činnosť elektromotoru, spôsobujúceho postupné rozsvetovanie rôznobarevných žiaroviek reklamnej tabule umiestenej na budove, ruší počúvanie rádiového rozhlasu, ktoré majiteľ koncesie podľa § 18 (§ 1) zák. č. 9/1924 Sb. z. a n. až do zriadenia svetelnej reklamnej tabule s elektromotorom nerušene vykonával, prislúcha tomuto majiteľovi koncesie proti majiteľovi elektromotoru nárok na ochranu pred ďalším rušením počúvania rádiového rozhlasu — podľa právnych zásad o repozícii. — Vecou majiteľa elektromotoru je, aby našiel spôsob, ktorým by rušeniu zabránil. — Majiteľ elektromotoru môže byť zaviazaný, aby trpel opatrenie elektromotoru vhodným tmičom na náklad majiteľa koncesovanej rádiovkej prijímacej stanice. (Rozh. z 3. februára 1938, Rv IV 419/37.)

Žalobu, podanou nemanželským dítetom zploneným a zrozeným na Slovensku z matky mající tam bydlíšťe, na určení otcovství a plnění výživného i žalobu podanou nemanželskou matkou na náhradu útrat slehnutí proti nemanželskému otcí dítete (tuzemci) bydlícímu v zemi České nebo Moravskoslezské, jest posuzovati podle práva platného na Slovensku.

V takovémto případě se může nemanželské dítě domáhati jak soudního výroku o zjištění otcovství, tak nároku na výživné sporem zahájeným u soudu v obvodu země České nebo Moravskoslezské i tehdy, uznal-li nemanželský otec otcovství k dítěti v nesporném řízení. Jeho uznání otcovství, prohlášené v nesporném řízení, má tu jen účinek doznání skutečnosti soulože. (Rozh. ze dne 20. ledna 1938, Rv II 504/37.)

Pojem nemajetnosti podle § 143 obč. zák.

Za nemajetného ve smyslu uvedeného ustanovení jest pokládati nejen toho, kdo nemůže své dítě vyživovati, t. j., kdo není s to, aby bez ohrožení své vlastní výživy plnil výživné, nebo kdo jest vůbec nezpůsobilý nebo nedostatečně způsobilý k výdělečné činnosti, ale i toho, kdo přes to, že je způsobilý k výdělku, živiti je nechce, t. j. kdo se splnění zákonné výživovací povinnosti protiprávně vyhýbá, takže u něho nejsou ve skutečnosti po ruce prostředky k ukojení výživy dítěte a dítě jest pro nemajetnost a nedostatečnou výdělečnou způsobilost jeho matky vydáno nouzi. (Rozh. ze dne 10./2. 1938, R I 1642/37.)

Otec není zavázán pečovati o své dítě do té doby, dokud dítě nenalezne zaměstnání odpovídající sociálnímu postavení otce. Rozhoduje způsobilost dítěte a možnost naléztí pramen výživy. (Rozh. ze dne 18./11. 37, Rv II 812/37.)

Není překážky, aby ten, kdo skutečně souložil s provdanou ženou, mimosoudně uznal k dítěti, jemuž svědčí zákonná domněnka manželského původu, že jest přirozeným otcem onoho dítěte a zavázal se je vyživovati. V takovémto případě nejde o uznání nebo slib plnění bez zavazovacího důvodu, nýbrž jde o platný závazek, třebas nebyl odůvodněn manželský pů-

vod dítěte, zejména bylo-li to ještě možno. Dotčeným uznáním a převzetím závazku se nic nemění na stavu (statusu) dítěte. (Rozh. ze dne 27./1. 1938, Rv II 855/36.)

Zákaz zatížení podle § 364 c) obč. zák. nebrání zajištění daní a veřejných dávek, třebaže nepoživají zákonného zástavního práva na nemovitosti, na níž vázne dotčený zákaz. (Rozh. ze dne 25./1. 1938, R I 1544/37.)

Ustanovení § 469 obč. zák., že zástavní právo, zapsané v knihách veřejných, zaniká teprve výmazem a nikoliv již zánikem pohledávky, neplatí o exekučním zástavním právu. Vlastník nemovitosti není oprávněn nakládati podle § 469 obč. zák. se zástavním právem zřízeným exekučně.

Zanikla-li pohledávka zajištěná na vydražené nemovitosti exekučním zástavním právem, zaniklo i exekuční zástavní právo, třebaže nebylo podle § 237 ex. ř. vymazáno z pozemkové knihy. V takovémto případě se nemůže postupník pohledávky dovolávat důvěry v knihy veřejné a vlastník nemovitosti (vydražitel) není oprávněn převésti takovouto hypotéku na jiného. (Rozh. ze dne 4./1. 1938, R II 478/37.)

Svěrenské nástupnictví (fideikomisární substituce) předpokládá, že zůstavitel sám ustanovil svěrenského nástupce (substituta) (§ 564 obč. zák.). Jestliže tak zůstavitel neučinil, nýbrž ponechal určení nástupce výroku třetí osoby (dědice), třebaž blíže určil kruh osob, z nichž má být nástupce vybrán, a stanovil jeho vlastnosti, nedošlo ke zřízení svěrenského nástupnictví. (Rozh. ze dne 20./12. 1937, R I 954/37.)

Smlouvy sjednané s osobami omezenými ve své svéprávnosti (§ 865 druhá věta obč. zák.) nejsou absolutně neplatné (nicotné), jako tomu jest u osob nezpůsobilých vůbec k právním činům, nýbrž jsou jen relativně neplatné (naříkatelné).

Nezletilý, který zapůjčuje společenstvu peníze v podobě vkladů t. řeč. členských úspor a pokračuje v ukládání peněz i po dosažení zletilosti, dal konkludentně najevo, že ve smlouvě i zápůjčkách po nabytí zletilosti setrvává a má nárok na vrácení uložených peněz. (Rozh. ze dne 13. ledna 1938, Rv I 2613/36.)

Třebas zadání obecních objednávek několika podnikatelům, kteří se o ně společně ucházeli jako pracovní společenství, nebylo schváleno okresním úřadem právě z toho důvodu, že jeden člen společenství (společník veřejné obchodní společnosti, která byla ve společenství) je členem obecního zastupitelstva (§ 5, odst. 3 zák. č. 76/1919 Sb. z. a n.), není bez dalšího podkladu nicotnou smlouva (§ 879 obč. z.) členů prac. společenství o tom, že zadanou práci budou ve skutečnosti provádět všichni členové, že však navenek bude vystupovati toliko pracovní společenství bez onoho svého člena, který je zároveň členem obecního zastupitelstva. (Rozh. ze dne 18./2. 1938, Rv I 654/37.)

Darování v podobě smlouvy ve prospěch třetího (§ 881 obč. zák.) nevyžaduje formy notářského spisu, není-li smlouva mezi slibujícím (promitentem) a příjemcem slibu (stipulantem) darovacím slibem bez skutečného odevzdání.

Dá-li si otec při postoupení nemovitosti jednomu z dětí slíbiti, že část postupní ceny vyplatí příjemci nemovitosti druhému dítěti, nabývá obmýšlené dítě nároku na splnění smlouvy v jeho prospěch sjednané i bez prohlášení své vůle. Nezáleží na tom, že závazek ve prospěch třetího převzatý, nebyl pojat do písemné postupní smlouvy. (Rozh. ze dne 6. listopadu 1937, Rv I 441/36.)

Vzdal-li se poškozený nároku na náhradu škody jen proti jednomu ze solidárně zavázaných škůdců (tak řečené subjektivní osvobození podle

§ 894 obč. zák.), nemá to vlivu ani na jeho nárok na náhradu celé škody proti druhému solidárně zavázanému škůdci, ani na postižení právo druhého škůdce, nahradil-li škodu poškozenému. (Rozh. ze dne 15./12. 1937, Rv II 788/36.)

Pouhý podpis blankosměnky několika osobami jako spoluvýstavci, nezakládá obecnoprávní závazek spoludlužnický nebo závazek spolurukojmích (a plátců) za dluh směnečného příjemce se všemi právními důsledky podle § 896 obč. zák. Takovýto závazek vzniká jen tehdy, je-li podpis na blankosměnce dotvrzením předchozího ujednání, že spoluvýstavci převzou tak zv. zastřené spolurukojemství příjemce směnky. (Rozh. ze dne 8. ledna 1938, Rv II 885/36.)

Vykládacího pravidla § 915 obč. zák. lze užití jen tehdy, je-li projev smluvní tak neurčitý a nejasný, že není v něm žádné opory pro výklad nějakých výrazů ve smyslu §§ 863 a 914 obč. zák. a čl. 278 obch. zák.

Jestliže byla ta ustanovení všeobecných pojistných podmínek pro pojištění zboží při dopravě motorovými vozidly, předpokládajících, že pojistník jest sám dopravcem a vlastníkem motorového vozidla, upravena pro pojistníka, který jest jen zaslátele (špeditérem ve smyslu čl. 379 obch. zák.), zvláštními pojistnými podmínkami, a to tak, že ono pojištění platí za připojených všeobecných pojistných podmínek, po případech psaných zvláštních podmínek a že psané podmínky mají přednost před všeobecnými podmínkami, pokud se odlišují, jest vyložití vzájemný poměr pojistných podmínek tak, že zvláštními pojistnými podmínkami jsou vyloučena jen ta ustanovení všeobecných pojistných podmínek, která se na pojistníka — špeditéra — nehodí. (Rozh. ze dne 2./12. 1937, R I 1395/37.)

Pouze to, že v pozemku, koupeném jako staveniště, jest položeno vodo- vodní potrubí, neodůvodňuje nárok kupitele na zrušení kupní smlouvy (§ 932 obč. zák.), nýbrž pouze na snížení úplaty nebo nárok na náhradu za opravu, nebylo-li vymíněno, že stavba má se státi právě na tom místě, kde je potrubí, bylo-li možno stavbu provésti na jiné části pozemku, nebo bylo-li lze stavbu provésti i na té části pozemku, kde je potrubí a nezdrá- žuje-li se tím stavba podstatně. (Rozh. ze dne 22. února 1938, Rv I 3021/36.)

Jde o skutečné odevzdání (§ 943 obč. zák.) pohledávky postoupené z dů-vodu darování, stalo-li se odevzdání postupní nebo jiné listiny, proka- zující pohledávku ve smyslu § 427 obč. zák. postupníku za současného uvědomění postoupeného dlužníka o postupu. (Rozh. ze dne 10. listopadu 1937, Rv I 2348/36.)

Jestliže smluvci sjednali před světovou válkou zápůjčku v říšskoně- meckých zlatých markách, aby byl věřitel zajištěn proti možným měno- vým změnám, a dlužník platil po několik let po skončení inflace marky úroky v tuzemské měně ve výši odpovídající zápůjčce přepočtené na tu- zemskou měnu, uznal tím svůj závazek ze zápůjčky až do této výše. Tře- baže československé zákonodárství neuznává zásadně nárok na dohodno- cení, není dohoda o dohodnocení ani zakázána, ani za všech okolností v rozporu s dobrými mravy. (Rozh. ze dne 5. listopadu 1937, Rv I 1376/36.)

Zda převzetí dluhu zastupcem vyžaduje zvláštní plné moci, znějící na druh jednání nebo na jednotlivé jednání (§ 1008 obč. zák.), jest posouditi podle základního jednání, jež bylo právním důvodem převzetí dluhu. Bylo-li tímto důvodem narovnání podle § 1380 obč. zák., vyžaduje se zvláštní plné moci, znějící na druh právního jednání.

Plná moc toho obsahu, aby zmocněnec zařídil, co za dobré uzná, i kdy- by k tomu bylo zapotřebí zvláštní plné moci, nevyhovuje předpisu § 1008 obč. zák. (Rozh. ze dne 24./11. Rv I 2051/36.)

Jestliže dal kupitel koupeného koně pro vadnost k dispozici a jeho žalobě o zrušení tržové smlouvy bylo vyhověno, je kupitelův nárok na náhradu nákladů na potřebné opatření koně poté, kdy jej dal k dispozici a prodatel odepřel jej převzítí, nárokem z nezmocněného jednatelství (§ 1036 obč. zák.), který se promlčuje v řádné třicetileté promlčecí době. (Rozh. ze dne 4./1. 1938, Rv I 1090/36.)

Nárok podle § 1041 obč. zák. se promlčuje ve 30 letech, třebaš šlo jinak o náhradu za dodaný materiál a řemeslnické práce. (Rozh. ze dne 13./11. 1937, R I 1338/37.)

Kupitel zboží objednaného z ciziny na dobírku není oprávněn, aby od smlouvy odstoupil a zboží dal k dispozici, jestliže se ani nepokusil obstarati si povolení Národní banky československé k zaplacení dobírkové částky. (Rozh. ze dne 17./12. 1937, Rv I 66/37.)

Nežádal-li kupitel nemovitosti zároveň s žádostí za vklad práva vlastnického ke koupené nemovitosti o výmaz exekučního práva zástavního, které bylo vloženo na dotčené nemovitosti p o poznámce pořadí pro zamýšlené zcizení, pozbyl nároku na výmaz podle § 57 knih. zák. a nemůže se ani žalobou domoci tohoto nároku, opřeného jedině o ustanovení § 57 knih. zák. Ani v tom, že zástavní věřitel dal vložiti exekuční právo zástavní pro vykonatelnou pohledávku po zápisu oné poznámky pořadí, ani v tom, že nechce svoliti k jeho výmazu, nelze spatřovati lstivost nebo jednání proti dobrým mravům. (Rozh. ze dne 1./12. 1937, Rv I 1228/36.)

Jestliže bylo ujednáno, že se kupitel pozemku zavazuje zaplatiti kupní cenu bezpodmínečně do přesně stanovené lhůty, že si prodatel vyhrazuje vlastnictví k prodanému pozemku do úplného zaplacení kupní ceny a že teprve poté má býti sepsána řádná kupní smlouva způsobilá k vkladu do pozemkové knihy, není kupitel oprávněn odepřiti zaplacení kupní ceny ani tehdy, kdyby prodatel se své strany nesplnil vzájemné své povinnosti vůči kupiteli, ledaže by toto vzájemné plnění bylo ohroženo špatnými majetkovými poměry prodatelovými.

Nedodržel-li kupitel převzatý závazek, je prodatel oprávněn podle ujednání odstoupiti od smlouvy a požadovati, aby kupitel vyklidil pozemek a odevzdal mu jej do držby, třebaže byl pozemek se svolením prodatelovým již zastavěn. (Rozh. ze dne 9. listopadu 1937, Rv I 2012/37.)

K žalobě, již se kupitel nemovitosti domáhá vydání a podepsání listiny, podle níž by mohl pro sebe vložiti do pozemkové knihy vlastnické právo k nemovitosti, kterou mu zůstavitel prodal a odevzdal do skutečně držby, jest pasivně oprávněn pouze ten z bezvýmínečně přihlášených dědiců, jemuž byla nemovitost odevzdací listinou odevzdána, nikoliv i ostatní bezvýmínečně přihlášení dědici. (Rozh. ze dne 7./1. 1938, R I 1528/37.)

Právo kupitele zadržeti a užívatí v případě prodlení se zaplacením kupní ceny věci, k níž si prodatel vyhradil vlastnické právo do jejího úplného zaplacení, dokud mu prodatel nevrátí konané splátky, jest nárokem oblačným, jehož dodržení se kupitel může domáhati pouze na prodatel, nepřísluší mu však petitorní žaloba na vydání věci proti třetímu, který mu tuto věc se souhlasem prodatelovým odňal. (Rozh. ze dne 1./2. 1938, Rv I 2518/36.)

Pronájemce jest oprávněn domáhati se po skončení nájemní smlouvy, aby se nájemce vzdal možnosti přístupu do pronájemcova domu. Má-li bývalý nájemce v držení od pronájemcova domu svůj vlastní klíč, má pronájemce nárok, aby nájemce klíč tak pozměnil, aby jím nebylo možno otevřítí dveře pronájemcova domu, kteréhožto závazku se může vlastník klíče zprostíti vydáním klíče majiteli domu. Není však přípustné domá-

hati se určení (§ 228 c. ř. s.), že bývalému nájemci nepřísluší právo míti ve svém držení duplikát klíče a že není oprávněn dáti je některému z budoucích nájemců. (Rozh. ze dne 20./12. 1937, Rv I 2924/36.)

Výklad dolarové doložky v nájemní smlouvě. Při vyšetření pravé vůle smluvců jest přihlédnouti k zjevnému účelu smlouvy a jednotlivých jejích ustanovení, k pohnutkám, které smluvce vedly, a k okolnostem i k předpokladům, z nichž vycházeli.

Lze-li podle okolností s bezpečností usouditi, že smluvci chtějíce ustálení poměru vzájemného plnění pro budoucnost, zvolili dolar za měřítko plnění pro jeho stálost a že by nebyli umluvili dolarovou doložku, kdyby byli počítali s možností devalvace dolaru ve značné míře, nemá změna v relaci tuzemské měny k dolaru důsledkem devalvace dolaru vliv na výši ujednaného nájemného. (Rozh. ze dne 4./2. 1938, Rv II 884/36.)

Byla-li smlouva o propachtování kinematografické licence příslušným správním úřadem vzata na vědomí, není majitel licence zavázán ze smluv o inserci, uzavřených pachtýřem vlastním jménem.

Pokud musil smluvce ze způsobu objednávek inserce a placení účtů pokládati pachtýře za svého spolusmluvce. (Rozh. ze dne 14./12. 1937, Rv I 1221/36.)

Pronajimatel není oprávněn jednostranně upravovati podmínky nájmu a nemůže k takovéto jednostranné úpravě nájemního poměru dojíti pouze tím, že nájemce v nájemním poměru pokračoval, nebo že na jednostranné prohlášení pronajimatelovo neodpověděl buď vůbec, nebo opožděně.

Nejde ani o mimosoudní výpověď (§ 565 c. ř. s.), ani o závaznou novou úpravu (zrušení nebo změnu) dosavadního nájemního poměru, zejména v příčině výpovědní lhůty, nýbrž o novou nabídku (§§ 861, 862 obč. zák.), spojil-li pronajimatel s prohlášením o výpovědi návrh na pokračování v nájemní smlouvě za změněných podmínek. (Rozh. ze dne 16./11. 37, Rv I 2433/37.)

Nároku na náhradu nákladů vynaložených pachtýřem na plody, jež zamýšlel vytěžiti ze zpachtovaných pozemků (nákladů hnojení, osevu a pod.) musí se pachtýř domáhati v propadné šestiměsíční lhůtě po vrácení (vyklizení) (§ 1097 obč. zák.), a to i tehdy, došlo-li k předčasnému zrušení pachtovní smlouvy sjednané na určitou dobu. (Rozh. ze dne 23./2. 1938, Rv I 1261/36.)

Splatnost nároku advokáta proti klientovi na útraty za vykonané práce není závislá ani na předložení specifikovaného palmárního účtu, ani na dokončení díla, ani na vyúčtování v š e c h prací jím provedených.

I když jde o jednotný soubor právnických prací, vykonaných v mezích jediné všeobecné plné moci, není advokát povinen sečkatí s nárokem na zaplacení za práce již vykonané až do ukončení celé věci, nýbrž jest oprávněn děliti své útraty a požadovati je buď podle časových období, nebo místo toho sestaviti je podle materiál, jichž se týkají, třebaže jednotlivé záležitosti jsou jen součástí většího celku. (Rozh. ze dne 14./12. 1937, Rv I 113/37.)

Odmítl-li provaděč (§ 1165 obč. zák.) opravu vadného díla v garanční lhůtě, jest zadatel díla oprávněn dáti sám ihned provéstí požadovanou opravu a žádati náhradu nákladů na ni vynaložených i útrat snad provedeného řízení k zajištění důkazů. Jestliže byl zadatel díla sám odpověden svému smluvci a přes to, že byl přesvědčen o vadnosti díla, pustil se do sporu se svým smluvcem, není provaděč díla povinen nahraditi zadateli útraty sporu. (Rozh. ze dne 21. ledna 1938, Rv II 948/36.)

Svatební smlouva podle § 1217 obč. zák. jest jen taková smlouva, při níž jde smluvcům o dobou a účelem omezené uspořádání majetkových poměrů, t. j. o smlouvu, kterou smluvci v úmyslu na manželský svazek uspořádávají buď majetkoprávní vztahy manželů, plynoucí z manželského svazku s manželou, anebo hmotné zaopatření pozůstalého manžela.

Nejde o svatební smlouvu, převede-li jeden manžel část nemovitosti na druhého manžela bezvýhradně a navždy, nikoli jen na dobu jejich manželského společenství, třebaže se tak stalo se zřením na počátek a ve formě notářského spisu. (Rozh. ze dne 17./11. 1937, Rv I 1415/36.)

Kdo podle ujednání s obcí věnoval část svého pozemku veřejnému provozu (komunikaci) a převzal závazek zříditi přechod (schody) přes soukromý železniční násep, aniž se vzdal vlastnictví k onomu pozemku a k vystavěnému přechodu, odpovídá třetím osobám za škodu způsobenou vadnou povahou konstrukce zřízeného přechodu.

Obec jest odpovědna v takovémto případě jen za běžné udržování přechodu ve schůdném stavu (odstraňování sněhu a posypávání při náledí). (Rozh. ze dne 1./12. 1937, Rv I 449/36.)

Není podmínkou odpovědnosti podle § 1299 obč. zák., aby osoby tam uvedené byly ve smluvním poměru k tomu, komu způsobily škodu, nýbrž stačí, že vykonaly znalecký úkon, ať již podle smlouvy, či bez ní, ať ve vlastní působnosti, či jako zaměstnanci jiného.

Odpovědnost, jež stíhá podle § 1313 a) nebo 1315 obč. zák. toho, kdo užil osoby odpovědné podle § 1299 obč. zák., nezprošťuje povinnosti k náhradě škody též osobu odpovědnou za znalecký úkon, z něhož se ona povinnost vyvozuje.

Primář všeobecné nemocnice odpovídá ošetřovanci za škodu vzniklou neodborným léčením pojištěnce nemocenské pojišťovny. (Rozh. ze dne 7. ledna 1938, Rv I 2626/36.)

Notář, pověřený smluvci provedením knihovního právního jednání, jest povinen podati knihovní žádost bez zbytečného průtahy, třebaže nebyl upozorněn na naléhavost věci. Neučiní-li tak, odpovídá za škodu vzniklou nabyvateli nemovitosti tím, že nemovitost byla v mezidobí zatížena zástavním právem pro věřitele zcizitelovy.

Vznik škody v takovém případě a její výše. (Rozh. ze dne 3./2. 1938, Rv II 526/36.)

Držitelem díla ve smyslu § 1319 obč. zák. jest ten, kdo jest s to, aby se včas postaral o odvrácení nebezpečí z díla hrozícího. Takovýmto držitelem jest ten, komu vlastník pískoviště přenechal smlouvou těžení písku na vlastní vrub a účet provozovatele. Nezáleží na tom, zda vlastník pískoviště opominul ohlásiti těžení písku jinou osobou živnostenskému úřadu. (Rozhodnutí ze dne 26. ledna 1938, Rv I 2502/36.)

I stát (vojenská správa) jest jako chovatel zvířete (vojenského jezdeckého koně) odpověden vůči třetím (civilním) osobám podle § 1320 obč. zák. a jest povinen postarati se o náležité opatrování a dohled na zvíře. Míra této péče jest určena předpisem § 1297 obč. zák. (Rozh. ze dne 20./1. 1938, Rv I 976/36.)

Bolestné (§ 1325 obč. zák.) jest náhrada za to, že porušení těla nebo zdraví nemůže býti uvedeno do předešlého stavu, tedy zejména též za újmu záležející v tom, že je člověk úrazem připraven na určitou dobu o své zdraví, že je proto obyčejně nucen ke změně pravidelného způsobu života v horší změnu tím, že je na př. upoután na lože, omezen ve volnosti pohybů a pod., a že jeho bytost prodělává k tomu účelu, aby pře-

konala porušení zdraví a obnovila předešlý stav, svízelný uzdravovací proces. Takovouto náhradu lze uložit i za dobu, po kterou byl poškozený v bezvědomí. (Rozh. ze dne 23. listopadu 1937, Rv II 382/36.)

Pozůstalá vdova, jejíž usmrčený manžel byl v době usmrcení sice ještě vředlečně činný, avšak již tak vysokého věku (73letý), že jest podle obyčejného běhu věci očekávati v krátké době úplnou ztrátu jeho vředlečné způsobilosti, nemá nárok na důchod na doživotí, nýbrž toliko za dobu, po kterou by byl býval její manžel podle obecné životní zkušenosti ještě k vředlečku způsobilý. (Rozh. ze dne 1./12. 1937, Rv I 2645/37.)

Kdo se zaručil podpisem směnky na zaplacení kupní ceny za věc prodanou s výhradou vlastnictví do zaplacení kupní ceny, není oprávněn učiniti zaplacení směnečné sumy závislým na tom, aby prodatel (věřitel) naň převedl vlastnictví, které si sám vyhradil do zaplacení kupní ceny. (Rozh. ze dne 10./11. 1937, Rv I 2316/37.)

V pochybnosti není přijetí směnky na dluh obnovou (novací) dluhu (§ 1376 obč. zák.), nýbrž jeho upevněním. Pouze z toho, že věřitel směnky zpeněžil převodem na třetí osoby, že přijatou valutu připsal dlužníku k dobru a podle toho vypočetl saldo dlužníka, nelze usouditi, že věřitel přijal směnku na místě placení.

Prodávatel, který si vyhradil k prodané věci, určené s jeho souhlasem kupitelem za příslušenství (kupitelovy) vlastní věci, vlastnické právo až do úplného zaplacení kupní ceny, jest vůči obmeškalemu kupiteli oprávněn žádati vrácení věci, je-li od hlavní věci oddělitelnou. (Rozh. ze dne 18./1. 1938, Rv I 2787/36.)

Jde o platný zákaz postupu, vyhradil-li si ten, kdo poskytuje úvěr (zápůjčku), že bude požadovati ihned okamžité splacení (vrácení zápůjčky), postoupí-li vypůjčitel jinému právo na vyplacení zapůjčené valuty nebo její části.

Postupiteli (vypůjčiteli), který jednal proti uvedené zápovědi, přísluší nárok na náhradu škody, když dlužník (zapůjčitel) neoprávněně neobdržel smluvený úvěr. (Rozh. ze dne 9./12. 1937, Rv I 1450/36.)

Jde o převzetí dluhu ve smyslu § 1405 obč. zák., jestliže nabyvatel ujedná se zcizitelem nemovitosti (její ideální části), že přejímá jeho dluh u hypotekárního věřitele zástavním právem na nemovitosti zajištěný, a hypotekární věřitel projeví s tímto převzetím souhlas. Takový souhlas je spatřovati též v zažalování pohledávky proti nabyvateli nemovitosti. (Rozh. ze dne 5. listopadu 1937, Rv II 515/36.)

Vyhradí-li si dlužník při placení právo žádati vrácení přeplatku, kdyby se nesplnila rozvazovací podmínka, pod kterou plnil, nejde o placení dluhu ve smyslu § 1412 obč. zák.

Věřitel, který plnění s touto podmínkou přijal, nemůže žalovati na plnění dluhu, nýbrž jen za podmínek § 228 c. ř. s. o určení, že dlužníku nepřisluší z oné výhrady nárok na vrácení platby. (Rozh. ze dne 1./12. 1937, Rv II 905/36.)

Složení dluhu u soudu ve smyslu § 1425 obč. zák. nemá účinku placení, nebyl-li dluh složen u příslušného soudu, t. j. u soudu, v jehož obvodu jest splniště. (Rozh. ze dne 22./2. 1938, Rv II 203/37.)

Rozsudek vydaný ve sporu o rozvod manželství nemůže býti beze všeho podkladem rozhodnutí sporu o rozlučku téhož manželství a nelze pokládat otázku rozlučkového důvodu (hlubokého rozvratu manželství) a viny na něm, po případě i viny na rozluce jím za pravoplatně rozsouzenou i pro spor rozlučkový. To tím spíše, šlo-li o zakryté uznání a souhlasnou dohodu obou manželů v příčině otázky rozvodu a viny na něm (zastřený rozvod

dobrovolný). Skutkový základ žaloby o rozluky musí býti spolehlivě zjištěn podle zásady vyšetřovací a pravdy materiální. (Rozh. ze dne 20./1. 1938, Rv I 2475/37.)

Netýkají-li se nové skutkové okolnosti, pro něž se jeden z rozvedených manželů domáhá obnovy rozvodového sporu, ani viny žalujícího manžela o obnovu, ani existence rozvodových důvodů na jeho straně, nýbrž toliko otázky míry jeho viny na rozvodu vysloveném též z jiných důvodů než pro hluboký rozvrat manželství, nemají předurčujícího významu pro rozhodnutí a přeměně rozvodu v rozluky podle § 17 rozl. zák. V takovémto případě není podkladu ani pro postup podle § 25, odst. 2 zák. čís. 100/1931, ani pro vyčkání konečného rozhodnutí o žalobě za obnovu rozvodového sporu. (Rozh. ze dne 2./2. 1938, R I 1612/37.)

Poukázal-li patron farnímu obročí k rukám faráře peněžitou částku určenou podle patronova úmyslu zčásti k splnění jeho patronátní povinnosti vůči farní obci a zčásti jako dar pro určitý účel farního obročí, jde o platné darování i bez notářského spisu. Domáhá-li se v takovémto případě farní obročí na farní obci, již byla částka farářem odevzdána, výplaty darované částky, a nebylo-li provedeno konkurenční řízení (§ 57 odst. 3 zák. č. 50/1874 ř. z.), jsou soudy oprávněny předurčujícím způsobem určití tangenty, kterou by byl musil patron přispěti na opravu kostela, kdyby bylo došlo ke konkurenčnímu řízení. (Rozh. ze dne 10./12. 1937, Rv II 245/36.)

Odpovědnost řidiče a vlastníka motorového vozidla za škodu, vzešlou poškozenému popojetím onoho vozidla k tomu účelu, aby mohl býti vyproštěn po nastalém střetu dvou motorových vozidel, jest posuzovati podle předpisů automobilového zákona č. 162/1908 ř. z., i tehdy, nejde-li střetnutí samo na jejich vrub. (Rozh. ze dne 17./11. 1937, Rv II 363/37.)

Vzájemné nároky na náhradu škody, vzniklé ze střetnutí se povozů podrobených povinné odpovědnosti (§ 3, odst. 1, autom. zák. č. 162/1908 ř. z.) řídí se vždy podle obecného práva občanského (§ 3, odst. 3 uved. zák.) ať jde o škodu přímou, či o škodu nepřímou. Takovýmto nárokem jest i nárok vlastnice motorového vozidla, které sama řídila, proti dráze, vyvozovaný z usmrcení jejího ve vozidle spolujedoucího manžela (§ 1327 obč. zák.) při srážce vlakem. (Rozh. ze dne 16. února 1938, Rv I 2369/36.)

I pro nárok založený na nespravedlivém odsouzení podle zákona ze dne 21. března 1918, č. 109 ř. z. platí všeobecné zásady o náhradě škody a musí i z něho vyvozovaná škoda býti ve skutečné příčinné souvislosti s odsouzením. Nestačí, že vynesení pravoplatný trestní rozsudek byl odsouzenému jen podnětem postupu majícím v zápětí škodu, jejímž strůjcem byl však sám poškozený. (Rozh. z 18./12. 1937, Co I 25/37.)

Trestním nálezem správního řádu, jímž bylo podle § 19 č. 5 zák. o podomním obchodě č. 87/1926 Sb. z. a n. vysloveno propadnutí zabaveného zboží, není dotčeno vlastnictví třetí osoby k tomuto zboží, jež neměla na trestném činu ani podílu, ani účastenství. (Rozh. ze dne 17./12. 1937, Rv I 1437/37.)

Užívání označení „patentní zástupce“ civilním technikem, oprávněným k zastupování ve věcech patentových a zapsaným v příslušném rejstříku, nepřičí se ustanovením §§ 1, 2 zák. proti nekalé soutěži. Oprávnění takového civilního technika v oboru jeho technického podnikání mimo zastupování ve věcech patentových není rozhodující.

Uvádění jmenované osoby, oprávněné k zastupování ve věcech patentových, radou patentního soudu v souvislosti s oprávněním k zastupování v obchodním styku se přičí ustanovením §§ 1, 2 zák. proti nekalé soutěži.

Dovolání z výroku o uveřejnění rozsudku je přípustné (§ 18 zák. č. 111/1927 Sb. z. a n.)

Nároku na uveřejnění rozsudku nelze vyhověti, není-li uveřejnění třeba ani v zájmu veřejnosti anebo zájemců, ani s hlediska morálního dosti učinění. (Rozh. ze dne 29./1. 1938, Rv II 213/37.)

Předpokladem zdržovacího nároku podle zákona proti nekalé soutěži č. 111/1927 Sb. z. a n. jest objektivní nebezpečí dalšího rušení. Takovéhoho nebezpečí tu není, přestal-li žalovaný jako jednatel zamýšlené společnosti s r. o. již před podáním žaloby užívati závadného údaje ve firemním znění, ježto společnost s ručením omezeným nebyla založena a byla místo ní založena veřejná obchodní společnost, jejímž je sice žalovaný veřejným společníkem, avšak není oprávněn společnost znamenati a ji zastupovati. (Rozh. ze dne 26./11. 1937, Rv II 447/37.)

Ve sporu o poddlužnické žalobě podle § 2 výživ. zák. musí žalobce dokázati, že vedl proti žalovanému exekuci na mzdu, která přísluší osobě právně zavázané k výživě, výchově nebo zaopatření. Neučinil-li tak, nejde na straně žalovaného o nedostatek pasivního oprávnění k žalobě v materiálním smyslu, který by žalovaný musil namítati, nýbrž o podmínku dotčené žaloby, k níž musí soud přihlížeti z úřadu. (Rozh. ze dne 17./11. 1937, Rv II 722/37.)

Kdo je právně zavázán k výživě, výchově nebo zaopatření jiného a nemá jmění nebo stálých příjmů, aby z nich mohl úplně uhraditi potřebný náklad (§ 1 uved. zák.), jest povinen vykonávati i takovou výdělečnou činnost, která neodpovídá jeho předběžnému vzdělání. Pokud zavázaný (absolvent odborné hospodářské školy) nevyužil všech prostředků k tomu, aby se postaral o výdělečnou činnost.

Osoby uvedené v § 3 výživ. zák. jsou za předpokladů tam uvedených zavázány oprávněné osobě, již bylo přisouzeno výživné proti přímo zavázanému, též na výživné dlužné za dobu minulou, t. j. před podáním žaloby na ně, a možno je odsouditi i k plnění dospívajícímu teprve v budoucnosti, ovšem jen po dobu, po kterou budou poskytovat podporu přímo zavázanému.

Zásada „nemo pro praeterio alitur“ platí tu jen do podání žaloby o výživné na osobu přímo zavázanou. (V z. č. l. 57 v.)

Oprávnění k odstupu od kartelové úmluvy jest posouditi podle doby, kdy byl vynesen rozsudek soudu prvé stolice, nikoliv podle doby, kdy prohlášení o odstupu bylo učiněno. Předpis 2. věty 1. odst. § 26 kartel. zák. nestanoví samostatný důvod pro odstup. (Rozh. ze dne 13./1. 1938, R I 841/37.)

Nezaměstnanými ve smyslu § 12, odst. 1 vlád. nař. č. 77/1936 jsou za ostatních předpokladů tam vyčtených též osoby, jejichž příjmy se neztenčily důsledkem hospodářské krise, tedy i když také před hospodářskou krizí měly zaměstnání stejně omezené nebo stejně střídavé, jako mají za hospodářské krise, nebo jejichž příjmy již dříve nestačily na slušnou výživu jejich a osob, které proti nim mají zákonný nárok na výživu. (Rozh. ze dne 7./12. 1937, R I 1445/37.)

Pojistná smlouva, sjednaná jen důsledkem svedení nesprávnými údaji pojišťovacího jednatele, že smluvci činí nabídku na jinou smlouvu než na pojistnou smlouvu, je neplatná. (Rozh. ze dne 17./12. 1937, Rv I 2506/36.)

Pojistitel ručí za škodu vzniklou z pojistné příhody, která nastala po počátku pojištění, avšak před splatností první pojistné prémie, nebylo-li jasně ujednáno, že se pojistitelovo ručení počíná teprve zaplacením první prémie před dostavením se pojistné příhody. (Rozh. ze dne 12./1. 1938, Rv II 793/37.)

II. Pracovní právo.

Pro posouzení, zda jde o poměr služební (pracovní), je rozhodující, zda podle ujednání jest zaměstnanec povinen řídit se směrnicemi danými zaměstnavatelem co do způsobu i doby výkonů služebních (pracovních) a že je zaměstnanci uložena osobní povinnost ke konání služeb (prací), takže zaměstnavatel řídí celý provoz, v němž jest zaměstnanec jen článkem v ústrojí zaměstnavatelova podniku. Služební (pracovní) smlouva nepozbývá své právní povahy tím, že zaměstnancova odměna byla stanovena výhradně podle množství zboží prodaného zaměstnancem. I v takovém případě má zaměstnanec nárok na odměnu za práci přes čas. (Rozh. ze dne 18./2. 1938, Rv I 1129/37.)

Zaměstnavatel není oprávněn ukládati zaměstnanci za trvání služebního poměru bez předchozí dohody konvenční pokuty (§ 1336 obč. zák.) za chyby a služební nedostatky.

Nejde o platnou dohodu o konvenční pokutě, jestliže za služebního poměru zaměstnanec podpisoval v určitých obdobích mu předkládané výpisy ze svého účtu o smlouveném podílu na zisku, obsahující srážky za různé služební chyby a nedostatky a mimoto doložky, že mimo zůstatek na výpisu nemá zaměstnanec proti zaměstnavateli jiných požadavků, a že bere na vědomí, že možné reklamace musí podati do určité lhůty. V takovémto případě se zaměstnanec může domáhati vrácení neprávem sražených částek, třeba nepodal do stanovené lhůty reklamace, jak měl podle řečené doložky učiniti. (Rozh. ze dne 17./12. 1937, Rv II 970/37.)

Zaměstnavatel splnil svoji povinnost pečovati o život a zdraví zaměstnanců (§ 1157 obč. zák.) již tím, že se postaral o nutná ochranná zařízení a podle jejich povahy je též učinil zaměstnancům přístupnými. Není jeho věcí dbáti, aby jich zaměstnanec v každém jednotlivém případě též upotřebil. Zaměstnavatel může předpokládati o zaměstnanci, že má tolik dbalosti, aby použil ochranného opatření, a nemusí jej na to zvlášť upozorniti. (Rozh. ze dne 3. listopadu 1937, č. j. Rv I 1020/36.)

Jestliže podle služební smlouvy byl zaměstnanec, ustanovený k prodeji v zaměstnavatelově prodejně, oprávněn prodávati též jiné zboží na vlastní účet a zisk z tohoto prodeje měl býti součástí ujednané mzdy za osmihodinovou pracovní dobu, má zaměstnanec nárok i na odměnu za práci přes čas, konanou při prodeji zboží na vlastní účet, a nemůže býti tato doba odpočítávána od pracovní doby, v níž prodával zboží pro zaměstnavatele, věděl-li zaměstnavatel o tom, že zaměstnanec pracoval přes osmihodinovou pracovní dobu. (Rozh. ze dne 16./12. 37, Rv II 959/37.)

Pojem „domácnosti“ ve smyslu § 12 odst. 1 zák. o osmihodinové době pracovní č. 91/1918 Sb. z. a n.

Předpis § 12 odst. 1 uved. zák. nelze omeziti co do delší pracovní doby jen na domácnost přirozených (fysických) osob, nýbrž jest ho užiti i na jiné právní útvary (spolky), u nichž způsob zaměstnání a ubytování jest shodný jako v domácnosti přirozených (fysických) osob (úkony zřízence, ubytovaného a stravujícího se v noclehárně dobročinného spolku, kde konal úklid, rozdělení šatstva a pod.). (Rozh. ze dne 8./1. 1938, Rv I 199/36.)

Předcházel-li mezi škůdcem a poškozeným pojištěncem spor o náhradu škody, počíná se promlčení náhradního nároku nemocenské pojišťovny podle § 246 zák. o soc. pojištění č. 221/1924 ve znění vlád. nař. č. 112/1934 Sb. z. a n. teprve pravoplatným skončením onoho sporu. (Rozh. ze dne 3. listopadu 1937, R II 476/37.)

Před účinností § 151 plat. zák. č. 103/1926 Sb. z. a n., že o nárocích z ne-správné výměry nebo výplaty služebních požitků upravených služebním řádem vydaným na základě § 210, odst. 1 plat. zák., rozhodují především správní úřady v pořadí stolic, nebylo promlčení řečených nároků na překážku to, že se zaměstnanec domáhal nápravy u příslušných správních úřadů. Přerušeni promlčení se mohlo státi toliko zahájením sporu u řádného soudu a řádným pokračováním v něm.

Pokud přísluší zaměstnanci státních lesů a statků, převzatému státním pozemkovým úřadem, nárok na časový postup ve služném. (Rozh. ze dne 21. ledna 1938, Rv I 2331/35.)

Zaměstnanec nemá proti zaměstnavateli nárok na náhradu dávek, které mu byly vyměřeny po jeho dodatečné přihlášce k pensijnímu pojištění (§ 12 zák. čís. 26/29) a které sám zaplatil, nebyl-li zaměstnavatel povinen odvésti pojistné, zejména zaniklo-li právo nositele pojištění, předepsati zaměstnavateli pojistné dávky na něho připadající promlčením, třebaže zaměstnavatel zavinil, že nebyl zaměstnanec k pensijnímu pojištění včas přihlášen.

V takovémto případě se úmluva, již se zaměstnanec vůči zaměstnavateli zavázal uhraditi celé pojistné ze svého, nepříčí předpisu § 11 řeč. zák. (Rozh. ze dne 18./11. 37, Rv I 535/37.)

Vrchní osvětlovač divadla, jenž jest ustanoven k péči o osvětlování všech divadelních místností a o opatření osvětlovacího inventáře a který jest odpověden za sklad osvětlovacího materiálu i za dodržování regulativu elektrárny, máje povinnost zkoumati, zda nařízení jemu daná vyhovují dotčenému regulativu, koná práce převážně duševní a podléhá pensijnímu pojištění.

Předpisu vlád. nař. č. 173/1937 Sb. z. a n. o použití převodních částek jest dbáti v každém období sporu, třebaže bylo nižšími soudy o věci rozhodováno v době, kdy řečené vládní nařízení ještě nevyšlo. (Rozh. ze dne 4./12. 1937, Rv II 240/37.)

V pracovných sporoch, v ktorých je vylúčené zastupovanie advokátom (§ 23 [1] zák. č. 131/1931 Sb. z. a n.), môže stranu zastupovať advokátsky solícitátor. (Rozh. zo 14. októbra 1937, R III 603/37.)

Zaměstnavatel není oprávněn sraziti soukromému zaměstnanci zcela nebo zčásti ze služebních platů to, co dostává zaměstnanec z důvodu veřejnoprávního pojištění.

§ 19 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. je předpisem velícím, který nemůže býti smlouvou v neprospěch soukromých zaměstnanců změněn ani zrušen (§ 53 uved. zák.) a to ani služebním a disciplinárním řádem, vydaným podle § 69, odst. 4, zák. o soc. poj. Ústřední sociální pojišťovnou pro úředníky nemocenských pojišťoven. (Rozh. ze dne 22. prosince 1937, Rv I 2904/37.)

Vědomé, chtěné a protismluvní odpírání zaměstnance (vedoucího prodějny) plniti vůči zaměstnavateli sjednanou úmluvu o denním zaslání tržby za odprodané zboží jest důležitým důvodem propuštění zaměstnance podle § 34 č. 1 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n.

Úmluva o přesunutí sociálních příspěvků na zaměstnance větším než zákonným dílem je neplatná. Nejde však o takovéto přesunutí, byla-li sjednána výslovná dohoda, že zaměstnavatel poskytne zaměstnanci určitou (procentuální) část tak řečené úkolové provise na úhradu příspěvků k sociálnímu a pensijnímu pojištění, pokud je zaměstnavatel povinen zapraviti je ze svého, a že zaměstnanec má sám onu část připadající na za-

městnavatele a nevyčerpávající výši provise na úhradu příspěvků ponechané odváděti nositeli pojištění za zaměstnavatele. (Rozh. ze dne 17./12. 1937, Rv I 2063/37.)

Jestliže byl služební poměr trvale ustanoveného (definitivního) zaměstnance zrušen výpovědí z jiných důvodů než z těch, které jsou uvedeny ve služební smlouvě (služeb. pragmatice), nejde o výpověď nesprávně danou ve smyslu § 38 zák. o soukr. zaměstn., nýbrž o výpověď neplatnou. V takovémto případě neplatí pro zaměstnancovy nároky předpis § 37 uved. zák., nýbrž mu přísluší nároky ze služební smlouvy samé, dokud nebyl služební poměr řádně zrušen z některého důvodu uvedeného ve služební smlouvě (služební pragmatice).

Nejde o redukci (odbourání) personálu, t. j. o nenáhlé snižování počtu zaměstnanců nebo jejich vypovídání k různým časově vzdáleným termínům, nýbrž o hromadné propuštění, vypověděl-li zaměstnavatel všechny zaměstnance k určitému termínu a sjednal s nimi novou služební smlouvu na čas přechodné potřeby (§ 30, odst. 3, zák. č. 154/1934 Sb. z. a n.) s kratší výpovědní lhůtou, než byla v původní služební smlouvě.

Likvidace společnosti s ručením omezeným (§§ 89 až 94 zák. č. 58/1906 ř. z.) jest zákonem stanovená mimosoudní úprava majetkových poměrů zrušené společnosti a nikoliv jen pouhá příprava likvidace nebo jiné úkony, jimiž se bez předchozího zrušení společnosti poněkud ukončuje obchodní činnost a snad i skutečná existence společnosti. (Rozh. ze dne 12. listopadu 1937, Rv I 1420/37.)

Ustanovenie § 4 vl. nar. č. 89/1935 Sb. z. a n. nedotýka sa platnosti mzdovej úmluvy zamestnanca, keď počas pracovného pomeru nebol členom zamestnaneckej organizácie, ktorá uzavrela priaznivejšiu kolektívnu smluvu. (Rozh. z 13. októbra 1937, Rv IV 284/37.)

III. Obchodní a směnečné právo.

Čl. 55 obch. zák. nelze užití tam, kde hledíc na zákonné vymezení objemu plné moci, nemá vnitřní omezení obchodní plné moci účinku proti třetím osobám a tedy nejde o překročení zákonné plné moci.

Vedoucí úředník prodejny, ustanovený k samostatnému uzavírání obchodů (čl. 47 obch. zák.) neručí třetí osobě podle čl. 55 obch. zák., byl-li jen ve vnitřním poměru vůči principálu omezen jen na uzavírání menších obchodů. (Rozh. z 21./12. 37, Rv I 90/37.)

Též veřejná obchodní společnost (čl. 85 a další obch. zák.) jest zásadně odpovědna za škodu způsobenou trestnými činy, jichž se dopustil jménem společnosti veřejný společník nebo úředník oprávněný za společnost jednat. (Rozh. ze dne 22./12. 1937, Rv II 554/37.)

Splácí-li komplementář pohledávku příslušící komanditistovi na podkladě zrušení společnosti dissolučním ujednáním pro neplatnost společenské smlouvy, nejde o splacení komanditistova vkladu podle čl. 165 odst. 2 obch. zák. V takovémto případě komanditista neručí věřitelům komanditní společnosti do výše přijatých částek, jestliže věřitelé nedokázali, že dissoluční smlouva byla sjednána k jejich zkrácení a že vůči nim je neúčinná. (Rozh. ze dne 4./12. 1937, Rv I 2244/37.)

Uplatnění výhrady vlastnictví, sjednané při splátkovém obchodě podle zák. č. 76/1935 Sb. z. a n., znamená vždy zároveň odstoupení prodávajícího od kupní smlouvy. Pouze z toho, že si projedávající vymohl rozsudek na zaplacení zbytku kupní ceny, nelze souditi, že se vzdal vyhrazeného vlastnictví. (Rozh. ze dne 4./1. 1938, Rv I 2633/36.)

Podstatnou podmínkou odstoupení od smlouvy a uplatnění výhrady vlastnického práva při splátkovém obchodě jest jen předchozí písemné oznámení prodávajícího kupujícímu o rozhodnutí, že vykoná právo vyhrazené ve smlouvě odstoupiti od smlouvy nebo požadovati věc zpět, nezplatí-li kupující zameškané splátky v poskytnuté dodatečně lhůtě nejméně osmidenní (§ 5 odst. 2 uved. zák.). Nevyžaduje se, aby písemné oznámení obsahovalo i výši zameškaných splátek a vzájemných nároků. (Rozh. ze dne 18./1. 1938, Rv I 2740/36.)

Obchody spořitelny ve smyslu zák. č. 302/1920 Sb. z. a n., které nejsou v jejich stanovách uvedeny jako dovolené uložení přebytků spořitelny, odporují zákonu a jsou nicotné (§ 879 obč. zák.). Za uvedené podmínky jde o nicotné jednání, převzala-li spořitelna za svého komitenta záruku vůči třetím osobám z jeho obchodního styku, i kdyby převzetí záruky bylo podloženo jiným úvěrovým jednáním. (Rozh. ze dne 13./1. 1938, Rv II 364/35.)

Není-li tu podmínek § 10 zákona č. 302/1920 Sb. z. a n., jest peněžní ústav oprávněn vyplatiti vklad z vkladní knížky (§ 1 zák. č. 239/1924, § 10 zák. č. 302/1920 Sb. z. a n.) jejímu držiteli, může však odepřiti výplatu vkladu, dokáže-li, že držitel nabytí vkladní knížky skutečně nepoctivým způsobem, nebo že se při jejím nabytí dopustil hrubé nedbalosti. Tuto otázku jest posuzovati podle doby nabytí držby. Nestačí, že peněžní ústav má pouze důvod k pochybnostem o poctivosti nabytí držby toho, kdo vkladní knížku předkládá k výplatě vkladu. (Rozh. ze dne 18./1. 1938, Rv II 519/36.)

Závazek dlužníka u peněžního ústavu zaniká tím, že předložil ústavu vkladní knížku vydanou týmž peněžním ústavem, jejíž realizaci nic nebránilo, prohlásil, že vkladem má býti vyrovnán jeho dluh, a když tomu nebylo vyhověno, složil vkladní knížku u soudu.

V uvedeném prohlášení jest spatřovati příkaz peněžnímu ústavu, aby vklady z knížek byly vyzvednuty, aby byl z nich vyrovnán příkazcův dluh, aby takto nastal zánik vzájemné pohledávky peněžního ústavu a aby zároveň zanikla pohledávka z vkladních knížek vůči peněžnímu ústavu až do výše příkazcova dluhu.

Stala-li se takováto dispozice před vyhlášením příročí ve smyslu zák. č. 240/1924 Sb. z. a n. v době, kdy peněžní ústav byl likvidní, ale nikoliv nezpůsobilý platiti, má právní účinnost (§ 2, odst. 2, uved. zák.) a nemají tu významu ustanovení § 5, odst. 1, druhé věty, uved. zák., anebo § 23 vyr. ř. (Rozh. ze dne 16./2. 1938, Rv I 110/37.)

IV. Civilní řád.

Byl-li advokát zastupující stranu ve sporu suspendován (§§ 12 c) a 17 adv. disc. statutu), nelze mu s účinkem pro stranu doručiti soudní rozhodnutí. Suspense advokáta z výkonu advokacie má v zápětí, že nemůže třetí osoby zastupovati jako advokát. Jeho zatímní substitut, který mu byl ustanoven výběrem advokátní komory, není oprávněn podávati opravné prostředky za stranu, kterou zastupoval suspendovaný advokát, nemá-li k tomu zvláštní plnou moc. (Rozh. ze dne 15./12. 37, Rv I 1712/36.)

Nemůže-li žalobce v řízení o zápůrčí žalobě (§ 523 obč. zák.) udati, jak velická a která část sousedního pozemku patří k jeho pozemku, jde o sporné a neznatelné hranice (§§ 850 a další obč. zák.) a jest zápůrčí žalobu odmítnouti pro nepřípustnost pořadu práva. (Rozh. ze dne 7./12. 1938, R I 1372/37.)

Pořad práva pro nárok na náhradu škody, vzniklé proti obci z toho, že obec (obecní elektrický podnik) jako podnikatelka při opravě poklopu vodovodní šachty opatřila šachtu nevhodným prozatímním krytem. (Rozh. ze dne 17./12. 1937, R I 1451/37.)

I v řízení ve směnečných věcech (§§ 555 a další c. ř. s.) platí v příčině odmítnutí soudců v občanských věcech právních (§§ 19 až 25 j. n.) 14denní lhůta (§ 521 c. ř. s.) k podání opravného prostředku. (Rozh. ze dne 13./11. 37, R II 505/37.)

Pro otázku aktivního oprávnění dědice, jemuž byla pozůstalost odevzdána, k žalobě o zaplacení pozůstalostní pohledávky není rozhodující ani, jak byla pohledávka v pozůstalostním řízení uváděna nebo oceněna, jak byla uvedena v odevzdací listině a jak byl proveden její knihovní zápis, ani to, co bylo uvedeno v knihovním vyřízení doručeném dlužníku. (Rozh. z 25. listopadu 1937, Rv I 1376/36.)

Správce zabaveného majetku politické strany, jejíž činnost byla zastavena, nebo která byla rozpuštěna, ustanovený příslušným okresním úřadem k úkonům vytkným v § 6 vládn. nař. č. 202/1933 Sb. z. a n., není oprávněn k vedení sporů, týkajících se realizace zabaveného majetku, třebaš k tomu byl uvedeným úřadem zmocněn. (Rozh. ze dne 23. prosince 1937, Rv I 1839/36.)

Soudy nejsou oprávněny opominouti přednes strany o nových skutečnostech a průvodech proto, že jej učinila teprve při svém výsledku jako strana, nýbrž jsou povinny přihlížeti i k němu jako k jinému jejímu přednesu, hodnotiti jej a zabývatí se, je-li toho potřebí, i námitkami a obranami, jež důsledkem toho přednesla druhá strana. (Rozh. ze dne 27./1. 1938, Rv I 342/37.)

Předpis § 467 č. 2 c. ř. s. má jen za účel, aby nebylo pochybností o tom, kterého rozsudku se odvolání týká. Není-li takové pochybnosti, nemůže býti odvolateli na újmu, že neuvedl v odvolacím spise den vydání napačeného rozsudku a jeho číslo jednací. (Rozh. ze dne 25./11. 1937, R I 1381/37.)

Zmatečnost řízení (§ 477 č. 4 c. ř. s.), nepostupoval-li soud v advokátském sporu po oznámení, že advokát zastupující stranu zemřel, podle § 160 c. ř. s., nýbrž projednal věc toliko se substitutem ustanoveným zemřelému advokátovi podle § 28 h) adv. ř., neměl-li substitut od strany tehdy plné moci procesní. Nezáleží na tom, že teprve později dala strana onomu substitutovi procesní plnou moc. (Rozh. ze dne 25./11. 1937, Rv I 2053/36.)

Potvrdil-li odvolací soud na odvolání žalovaného rozsudek soudu první stolice o částce nepřevyšující revisní hranici (7000 Kč), vyhověv odvolacímu návrhu potud, že se uložené plnění má státi proti vzájemnému plnění žalobcovu (proti vydání určitých věcí), není dovolání žalovaného přípustné. (Rozh. ze dne 10. listopadu 1937, Rv I 1216/36.)

Tomu, že se odvolací soud věcně zabýval opožděným odvoláním, nelze odporovati ani tehdy, rozhodl-li odvolací soud ve věci samé usnesením podle § 519 č. 3 c. ř. s. s výhradou právní moci.

Při zkoumání otázky přípustnosti obnovy nemá soud předbíhati rozhodnutí ve věci samé a zabývatí se i důvodností nároku a rozhodnouti o nároku ve věci samé. Jestliže však tak přes to učinil, nemá nesprávný postup soudu v zápětí zmatečnost jeho rozsudku podle § 477 č. 9 c. ř. s., nýbrž vyšší soud jest oprávněn sám řešiti otázku přípustnosti obnovy a nahraditi pochybený výrok zrušujícím rozsudkem, omezujícím se správně na řešení přípustnosti obnovy. (Rozh. ze dne 13./1. 1938, R I 1385/37.)

Soudní příkaz podle § 567, odst. 1 c. ř. s. lze vydati jen, jde-li o nájem (pacht) sjednaný na určitou dobu, zanikající bez předchozí výpovědi uplynutím smluvené doby.

Byla-li dána výpověď z nájemní smlouvy, uzavřené na určitou dobu, před uplynutím této doby z důvodu, pro který si smluvci vyhradili možnost předčasné výpovědi, nelze se nároku na odevzdání nebo převzetí najaté věci domáhati soudním příkazem podle § 567, odst. 1 c. ř. s., nýbrž jen žalobou podle § 567, odst. 4 c. ř. s., kterou lze podati i před uplynutím výpovědní lhůty, zejména tehdy, není-li mimosoudní výpověď exekučním titulem pro nedostatek podmínek vyčtených v § 565, odst. 3 a 4 c. ř. s., § 1 č. 18 ex. ř. (Rozh. ze dne 12./1. 1938, Rv I 2922/37.)

V. Nesporné řízení.

Účinnost smíru, jímž se nemanželský otec zavázal vyplatiti pro nemanželské dítě odbytné s výhradou souhlasu nemanželské matky, třebaže dítě po sjednání míru zemřelo a že se souhlas nemanželské matky i schválení smíru poručenským soudem staly teprve po smrti dítěte. (Rozh. ze dne 24./11. 1937, Rv II 659/36.)

I když bylo sjednáno pojištění kapitálu ve prospěch majitele nebo doručitele pojistky, patří pojistná částka takovéto pojistky zásadně buď do pozůstalosti pojistníkovy, nebo podléhá alespoň pozůstalostním poplatkům. Tvrdí-li doručitel pojistky, že on má nárok na pojistnou částku, jest povinen dokázati kromě způsobu nabytí držby pojistky zejména i to, že pojistník pořídil jednaním mezi živými o svém nároku v jeho prospěch.

Pojistka není pravým cenným papírem znějícím na majitele nebo doručitele (au porteur). (Rozh. ze dne 25./11. 1937, Rv I 1210/36.)

Dědic bydlící v cizině byl v pozůstalostním řízení řádně zastoupen, třebaže nebyl jeho podpis na správně jinak plně moci dané zmocnění superlegalisován.

Jest zmatečností (§ 41 f) zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.), jestliže zmocněnec přihlášeného dědice, oprávněný k jeho zastupování jen na základě všeobecné plně moci, vykonal za zmocnitele jednaní, jež vyžadují zvláštní plně moci podle § 1008 obč. zák., jako dědickou dohodu odchylnou se od poslední vůle zůstavitelovy a místopřísežné seznání jmění. (Rozh. ze dne 4. listopadu 1937, R II 496/37.)

Jde-li o vadný knihovní zápis (který zapsal kancelářský úředník bez soudního usnesení, aby napravil pochybení při původním zápisu), nelze se domáhati pořadem práva jeho opravy, dokud nebylo vyvoláno rozhodnutí knihovního soudu podle § 104 knih. zák., po případě dokud knihovní soud neodkázal některého z účastníků tohoto řízení na pořad práva.

Předpis § 104 knih. zák. jest velícího rázu. (Rozh. ze dne 7. prosince 1937, Rv I 2237/36.)

Pořadí zákazu podle § 469 a) obč. zák., že vlastník nemovitosti nesmí nakládati s předcházejícími hypotékami, poznamenánoho při vkladu zástavního práva v pořadí poznámky zamýšleného zadlužení (§ 53 knih. zák.), jest posuzovati podle doby podání knihovní žádosti o jeho poznamenání a nevztahuje se na dřívější postoupení přednosti pořadí. (Rozh. ze dne 7./12. 1937, R II 426/37.)

Prohlášení osob za mrtvé jest otázkou týkající se osobního stavu.

K rozhodnutí o návrhu na prohlášení československého státního příslušníka za mrtva jsou povolány výhradně příslušné tuzemské soudy. Vy-

rok cizího úřadu (úředního soudu řííšskoněmeckého) o prohlášení československého státního občana za mrtva nemá na území Československé republiky právní účinnosti (§ 81 č. 3 ex. ř.). (Rozh. ze dne 17./2. 1938, Nd I 41/38.)

VI. Exekuční řád.

Neosvědčil-li vlastník věcí zabavených u dlužníka při výkonu exekuce svoje vlastnictví nepochybným způsobem, nemůže se domáhati na vymáhajícím věřiteli náhrady škody jen proto, že vymáhající věřitel (jeho zástupce) trval na výkonu zabavení. (Rozh. ze dne 10./2. 1938, Rv II 153/37.)

Spor o nepřipustnost exekuce (§ 35 ex. ř.), vedené pro výživné, není sporem o výměru výživného podle § 502, odst. 3 c. ř. s. ve znění čl. I. č. 2 zák. č. 251/1934, prodlouženého čl. I. zák. č. 314/1936 Sb. z. a n.

Oposiční žalobou lze se domáhati i nepřipustnosti exekuce vedené pro splatné již výživné z toho důvodu, že exekuční titul znějící na placení výživného byl zrušen (změněn) pozdějším smírem. (Rozh. ze dne 3./12. 1937, Rv II 732/37.)

Žalobou podle § 39 č. 5 ex. ř. lze se domáhati nepřipustnosti exekuce, nemůže-li dlužník k obhájení svého práva použití žádné z obran daných mu §§ 35, 36 a v ostatních případech § 39 ex. ř.

To, že ani žaloba ani rozsudek, podle něhož se vede exekuce, nebyla doručena povinnému do vlastních rukou, nelze uplatňovati žalobou podle § 39 č. 5 ex. ř., nýbrž jen žalobou pro zmatečnost podle § 529 c. ř. s. (Rozh. ze dne 19./2. 1938, Rv I 2970/37.)

Vnucenou správou (§§ 98 a násl. ex. ř.) pro převodní poplatek (§ 72 popl. zák. č. 50/1850 ř. z.), vyměřený z celé nemovitosti patřící několika spoluvlastníkům, vedenou proti jednomu z nich na ideální část pro celý poplatek se přerušuje promlčení přednostního pořadí převodního, co do celé nemovitosti. (Rozh. ze dne 20./1. 1938, R I 1426/37.)

Proti rozhodnutí soudu druhé stolice o výši odměny vnuceného správce a o tom, kterou částku smí vymáhající věřitel účtovat jako náklady za financování vnucené správy, není dašího opravného prostředku. (Rozh. ze dne 9. listopadu 1937, R I 1241/37.)

Komu byl udělen ve vnucené dražbě pouze příklep k věci hlavní (k pozemkům a budovám na nich vystaveným), jež sarna bez příslušenství byla předmětem držby a odhadu, nenabyl příklepem vlastnictví i k strojovému příslušenství věci hlavní, třebaže knihovni poznámka podle § 297 a) obě. zák. pozbyla po příklepu účinnosti.

Vydražitel hlavní věci není v takovémto případě oprávněn k žalobě podle § 37 ex. ř. na vyloučení věci z exekuce, vedené na stroje a zařízení podniku věřiteli dřívějšího vlastníka hlavní věci. (Rozh. ze dne 5. listopadu 1937, Rv II 704/37.)

Podle předpisů exekučního řádu nemůže se věřitel domáhati v tomže exekučním návrhu povolení exekuce vnucenou dražbou nemovitostí náležejících různým dlužníkům a zapsaných v různých vložkách, třebaš jde o exekuci k vymožení téže pohledávky vymáhajícího věřitele. (Rozh. ze dne 12./11. 37, R I 1205/37.)

Obmeškalý vydražitel nemůže účinně namítati proti žalobě československého státu na náhradu škody podle § 155 ex. ř. spoluza vinění státu, záležející v tom, že stát opominul provésti po zrušené dražbě úkony, nutné k přerušení promlčení lhůty, stanovené pro přednostní zákonné zástavní právo za převodní poplatek. (Rozh. ze dne 5./1. 1938, Rv I 3132/37.)

K vymožení daňových nedoplatků podle výkazu znějícího jen proti dědici (fiduciáři) nelze bez souhlasu svěřenských nástupníků (fideikomisárních substitutů) vésti exekuci ani nuceným vkladem zástavního práva bez jakéhokoli omezení, ani nucenou dražbou nemovitostí knihovně zatížených svěřenským nástupnictvím (fideikomisární substitucí), a to ani tenkrát, jde-li o veřejné dávky, za něž nemovitost věcně ručí. (Rozh. ze dne 18./2. 1938, R I 1619/37.)

Není-li ze zápisu zástavního práva vloženého pro číselně uvedenou pohledávku v tuzemské měně zřejmé, že o měně byla umluvena zlatá doložka, nelze přikázati věřiteli z nejvyššího podání za vydraženou nemovitost vyšší peněžitou částku, připadající na jeho nárok ze zlaté doložky, odporují-li tomu zadní knihovní věřitelé. (Rozh. ze dne 12./11. 1937, R I 1211/37.)

U převodního poplatku, který jest platiti přímo bez úředního vyměření (§ 3. zák. čís. 65/33 Sb. z. a n., čl. III., písm. ch) vl. nař. čís. 66/33 Sb. z. a n.) jest počítati tříletou lhůtu promlčecí vždy od uplynutí 40 dnů po dni uvedeném v čl. VI. vlád. nař. č. 66/1933, v ostatních případech po uplynutí 30denní lhůty ode dne doručení platebního rozkazu.

Exekuční soud musí vždy zkoumati, o který případ jde, a z jakého důvodu byl později vydán platební příkaz a podklad proto musí podati soudu příslušné finanční úřady. (Rozh. ze dne 11./11. 1937, R II 360/37.)

Soudy rozvrhující nejvyšší podání nesmějí přihlížeti k věcným právům, vymazaným v době příklepu, ani tehdy, stalo-li se vzdání se a výmaz věcných práv jen proto, aby bylo usnadněno zpeněžení nemovitosti.

Jestliže mají věřitelé podle dražebních podmínek nárok na uspokojení z nejvyššího podání jen potud, pokud nejvyšší podání odpovídá přidělové ceně, zvětšené o nutné a užitečné náklady podle stavu v době odhadu (§ 52 příděl. zák. č. 81/1920 Sb. z. a n.) a část nejvyššího podání, onu cenu převyšující, má býti vyplacena státu podle § 37 řeč. zák., pokud není vyčerpána pohledávkami přednostními a těmi, které byly knihovně zajištěny na vydražené nemovitosti se souhlasem Státního pozemkového úřadu, jest soud povinen zjistiti cenu podle § 52 uved. zák. (Rozh. ze dne 10. listopadu 1937, R I 1076/37.)

Pro otázku, zda nemovitost slouží převážně provozování výdělečného podniku (§ 265, odst. 2, písm. a) zák. č. 76/1927 ve znění vyhlášky ministerstva financí č. 227/1936 Sb. z. a n.), není rozhodující toliko rozsah plochy, sloužící podniku v poměru k celé ploše nemovitosti patřící podnikateli, nýbrž je při tom přihlížeti též k tomu, že i rozlohou menší části mohou míti se zřením na svou polohu, povahu, obchodní hodnotu a p. pro podnik důležitější význam nežli ostatní, třebaš rozsahem větší části nemovitosti. (Rozh. ze dne 13. ledna 1938, R II 494/37.)

Schovatel, ustanovený exekučním soudem (§ 259, odst. 3 ex. ř.) má přímý nárok na náhradu vynaložených nákladů na uschované věci jen proti vymáhajícímu věřiteli, nikoliv i proti vlastníku zabavených věcí.

Je-li vlastníci dotčených věcí třetí osoba na exekučním řízení neúčastněná, nemůže se na ní schovatel domáhati náhrady uvedených nákladů ani jako nezmocněný jednatel (§§ 1035—1037 obč. zák.), ani podle paragrafů 1041 a 1042 obč. zák. Nelze tu užití ani obdobou předpisů §§ 331, 332, 336 obč. zák.

Jakmile byl schovatel po zrušení exekuce exekučním soudem uvědoměn o skončení schovacího poměru a o odměně za svou činnost, vykonávanou jen pro účely exekuce, není oprávněn zadržovati uschované věci, nýbrž jest povinen je vrátiti. Neučiní-li tak, nepřisluší mu ani nárok na

náhradu nákladů na zadržované věci, vzniklé mu svémocným zadržováním. (Rozh. ze dne 25./1. 1938, Rv II 820/36.)

Na pohledávku ze životní pojistky, znějící na majitele nebo doručitele, nelze vésti exekuci podle § 294 ex. ř. ani tehdy, byla-li pojistka již předložena pojistiteli. V takovémto případě lze vésti exekuci zabavením nároku na vydání dotčené pojistky. (Rozh. ze dne 3./12. 1937, R I 1391/37.)

Lze vésti exekuci zabavením pohledávky, jež přísluší státu proti poštovní spořitelně na jeho účtě. (Rozh. ze dne 16./2. 1938, R I 1517/37.)

Ustanovení čl. III. uvoz. zák. k exek. ř. bylo předpisy §§ 284 a násl. zák. č. 76/1927 v doslovu přílohy k vyhlášece č. 227/1936 Sb. z. a n. zrušeno jen potud, pokud se týká zajišťování přímých daní a těch dávek a poplatků, u kterých jest se řídit předpisy ustanovení řečeného zákona, nebylo však dotčeno v té části, která se týká zajištění takových pohledávek státní pokladny, o nichž je přikázáno rozhodnutí a likvidování správním úřadům.

Zajištění na služebním platě lze povolit jen v mezích stanovených předpisy zák. č. 314/1920 ve znění zák. č. 177/1924 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 12./11. 1937, R I 1323/37.)

Příčí se dvorskému dekretu č. 277/1838 Sb. z. s. dohoda sjednaná mezi knihovním věřitelem a tím, kdo zamýšlí koupiti nemovitost v exekuční dražbě, že bude podávati až do určité smluvené částky, a vydraží-li nemovitost za nižší než za smluvenou částku, že zaplatí knihovnímu věřiteli jeho pohledávku zajištěnou na vydražené nemovitosti ze svého, naproti tomu, že se knihovní věřitel zdrží podávání do smluvené částky.

Kdo jedná proti předpisům řečeného dvorského dekretu, odpovídá za škodu jiným knihovním věřitelům tím způsobenou podle §§ 1295, 1311 obč. zák.

V takovémto případě není potřebí podati zvláštní důkaz příčinné souvislosti, nýbrž stačí důkaz, že by se byl knihovní věřitel, porušující předpis řeč. dvorského dekretu, zúčastnil dražby a že by byl učinil aspoň takové podání, jímž by byla pohledávka jiného hypotekárního věřitele uhrazena, a že by takovéto podání byl učinil i vydražitel, kdyby nebyla sjednána zakázaná dohoda.

Ustanovení § 1311 obč. zák. mění zákonnou domněnku § 1296 obč. zák. a důkazní břímě. (Rozh. ze dne 23./11. 1937, Rv I 1684/36.)

Dvorský dekret ze dne 21. srpna 1838, č. 291 Sb. z. s. neplatí pro exekuci zabavením obyčejných pohledávek za Všeobecným pensijním ústavem (§ 77 zák. č. 26/1929 Sb. z. a n.) (Rozh. ze dne 20./12. 1937, R II 455/37.)

Po zahájení zemědělského vyrovnacího řízení o jmění povinného nelze vésti exekuci pro pohledávku nepoživající přednostního práva, ani na takové jeho jmění, jež mu nepatří jako zemědělci (živnostenský podnik). (Rozh. ze dne 22./12. 1937, R I 1481/37.)

VII. Konkursní, vyrovnací a odpůřčí řád.

K subjektivní skutkové podstatě odporovatelnosti podle § 34, odst. 1, č. 2 konk. ř. stačí, musil-li věřitel vědět o možnosti nezpůsobilosti úpadce k placení. Otázka nezpůsobilosti úpadce k placení, jest otázkou právního posouzení.

Dosáhl-li oddělný věřitel uspokojení z jiného majetku dlužníka než ze zástavy, jde o odporovatelné jednání. (Rozh. z 25./11. 37., Rv II 380/36.)

Vyjma případ vytčený v § 52, odst. 2 konk. ř. nestanovi konkursní řád žádnou odchylku formálního rázu od civilního řádu soudního, zejména ne pro usnesení o rozvrhu užitků, dosažených za konkursu a co do otázky přípustnosti opravných prostředků proti němu.

Proti rozhodnutí soudu druhé stolice, jímž nebo pokud jím bylo potvrzeno usnesení soudu první stolice, týkajícímu se rozvrhu užitků dosažených za konkursu, není dalšího opravného prostředku. Ustanovení § 239, posl. odst. ex. ř. tu neplatí. (Rozh. ze dne 19./1. 1938, R I 1628/37.)

Ustanovení § 55 vyr. ř. č. 64/1931 Sb. z. a n. (na rozdíl od § 47 starého vyr. ř.) nerozlišuje, kdy k nedovolené úmluvě došlo. Zákaz tam uvedený se týká i úmluv, ujednaných pro pravoplatném potvrzení vyrovnání a poskytnutí vyrovnacího řízení. (Rozh. ze dne 20./1. 1938, Rv I 1983/36.)

Podáním žaloby, jež jinak nahrazuje upomínací dopis ve smyslu § 67 vyr. ř., nemá v zápětí oživení vyrovnací pohledávky, byla-li upomínaná splátka na kvotu zaplacená před doručení žaloby, třeba nebyla zapravena včas podle ustanovení vyrovnání. Požadavek kvalifikovaného upomínacího dopisu není však nahrazen tím, že jiná osoba zabavila pohledávku, kterou měl vyrovnací věřitel za vyrovnacím dlužníkem. (Rozh. ze dne 4./1. 1938, Rv I 1608/36.)

K odporovatelnosti podle § 2 č. 3 odp. ř. nestačí, že dlužník a uspokojený neb zajištěný věřitel vědí, že dlužník je dlužen ještě jinému věřiteli, jenž byl nadřozován předstížen, nýbrž se vyžaduje, aby předstížení bylo umožněno lstivým jednáním dlužníkovým, vykonaným ve vzájemném dorozumění s řečeným věřitelem (pletichami). Takovýmto jednáním jest, zatajoval-li dlužník zkrácenému věřiteli své majetkové poměry, aby ten nemohl vésti exekuci a druhý věřitel z toho vědomě těží, nebo předstíral-li zkrácenému věřiteli, že bude do určité doby uspokojen, aby pohledávku nevymáhal a aby dlužník mohl zatím uspokojiti nebo zajistiti jiného věřitele, jednajícího ve srozumění s dlužníkem. (Rozh. ze dne 4./1. 1938, Rv II 753/36.)